

**Euroopan unionin
neuvosto**

**Bryssel, 3. kesäkuuta 2022
(OR. en)**

9826/22

RHJ 5

ILMOITUS

Lähtettäjä: Neuvoston pääsihteeristö

Vastaanottaja: Valtuuskunnat

Asia: Suhteet Jordaniaan

– Euroopan unionin kanta assosiaationeuvoston 14. kokousta varten
(Amman, 2. kesäkuuta 2022)

Valtuuskunnille toimitetaan liitteessä Euroopan unionin kanta EU–Jordania-assosiaationeuvoston 14. kokousta varten.

**EU–JORDANIA-ASSOSIAATIONEUVOSTON NELJÄSTOISTA KOKOUS
(AMMAN, 2. KESÄKUUTA 2022)**

Euroopan unionin julkilausuma

1. **EU–Jordania-assosiaationeuvoston neljäntoista kokouksen** yhteydessä EU muistuttaa olevansa sitoutunut kehittämään edelleen EU:n ja Jordanian vahvaa kumppanuutta. Demokraattista, vakaampaa, vihreämpää ja vauraampaa eteläistä naapurustoa koskevat EU:n strategiset prioriteetit on esitetty tarkistetussa Euroopan naapuruuspolitiikassa¹, 10.–11. joulukuuta 2020 kokoontuneen Eurooppa-neuvoston päätelmissä², 9. helmikuuta 2021 päivätyssä, uudistettua kumppanuutta eteläisen naapuruston kanssa koskevassa Välimeren alueen toimintaohjelmassa sekä sen jälkeen 16. huhtikuuta 2021 annetuissa neuvoston päätelmissä³.

2. **Euroopan unionilla ja Jordanialla on vahva ja vastavuoroinen kumppanuus.** Tästä ovat osoituksena monet Jordanian ja Euroopan unionin toimielinten väliset tapaamiset, joita on pidetty kesäkuusta 2019 alkaen myös korkeimmalla tasolla, korkean tason vuoropuhelut monenvälisillä ja alueellisilla foorumeilla, EU:n ja Jordanian assosiaatiokomitean kokous toukokuussa 2021 ja alakomiteiden kokoukset vuosina 2020 ja 2021 sekä Välimeren unionin puheenjohtajuuden hoitaminen yhdessä, jotka ovat osoittaneet, että toimintamme jatkamisesta on yhteistä etua.

3. Kumppanuuden painopisteisiin on sisällytetty uuden, kunnianhimoisen ja innovatiivisen **Välimeren alueen toimintaohjelman** tavoitteet, jotka on esitetty komission ja unionin ulkoasioiden ja turvallisuuspolitiikan korkean edustajan eteläistä naapurustoa käsittelevässä yhteisessä tiedonannossa. Se tukee talous- ja investointisuunnitelman⁴ lippulaivahankkeiden tehokasta ja oikea-aikaista täytäntöönpanoa. Lippulaivahankkeet vahvistavat EU:n kumppanuutta eteläisten naapurimaiden, kuten Jordanian, kanssa ja auttavat suojelemaan yhteisiä etuja Välimeren alueella. Uusi toimintaohjelma tarjoaa mahdollisuuksia uusille kestävyttä, vaurautta ja häiriönsietokykyä edistäville kumppanuuksille vihreän ja digitaalisen siirtymän strategisilla painopistealoilla.

¹ JOIN(2015) 50 final, 18.11.2015.

² EUCO 22/20.

³ JOIN(2021) 2 final.

⁴ Yhteinen tiedonanto "Uudistettu kumppanuus eteläisten naapurimaiden kanssa – Uusi Välimeren alueen toimintaohjelma", JOIN(2021) 2 final, 9.2.2021.

4. Jotta tätä kiinteää ja monitahoista suhdetta voitaisiin edelleen parantaa, kumppanuuden painopisteillä tuetaan kumppanuutta ohjaavan EU:n ja Jordanian välisen assosiaatiosopimuksen täytäntöönpanoa. **EU:n ja Jordanian välisen kumppanuuden painopisteet ilmentävät yhteistä vastuuta ja sisältävät yhteiset tavoitteemme, jotka koskevat yhteistä rauhan, demokratian ja ihmisoikeuksien sekä oikeusvaltion, vaurauden ja vakauden aluetta.** Ne tarjoavat kehyksen jatkuvalla ja vahvistetulle poliittiselle ja operatiiviselle sitoutumisellemme, ja niiden avulla voimme sopeutua joustavasti muuttuviin olosuhteisiin.

5. Sen vuoksi EU ja Jordania sitoutuvat syventämään edelleen vuoropuheluaan ja yhteistyötään seuraavien, **EU:n ja Jordanian välisen kumppanuuden painopisteissä 2021–2027 esitettyjen kolmen toisiaan vahvistavan tavoitteen perusteella:** 1) alueellista vakautta ja turvallisuutta, mukaan lukien terrorismin torjunta, koskevan yhteistyön lujittaminen; 2) kestävän taloudellisen vakauden, vihreän, digitaalisen, osallistavan ja tietoon perustuvan kasvun, koulutuksen laadun sekä säällisten työpaikkojen luomisen edistäminen; ja 3) hyvän hallintotavan, oikeusvaltioperiaatteen, demokraattisten uudistusten ja ihmisoikeuksien kunnioittamisen vahvistaminen. Yhteistyötä jatketaan myös useiden **monialaisten painopisteiden**, kuten muuttoliikkeen ja liikkuvuuden osalta, mukaan lukien liikkuvuuskuumppanuuden täytäntöönpanon jatkaminen. EU aikoo jatkossakin asettaa etusijalle covid-19-kriisistä elpymisen sekä heikossa asemassa olevien ryhmien, nuorten ja naisten taloudellisen, sosiaalisen ja poliittisen osallisuuden eri toiminta-aloilla Jordanian kanssa. Tässä yhteydessä EU toistaa olevansa sitoutunut auttamaan Jordaniaa antamaan tukea niille pakolaisille, jotka hakevat suojelua Jordaniasta, ja vahvistamaan Jordanian häiriönsietokykyä.

6. **Euroopan unionin vuosiksi 2019–2024 vahvistettuihin poliittisiin painopisteisiin** (unionin uusi strateginen ohjelma 2019–2024⁵), joiden avulla puututaan EU:n kohtaamiin keskeisiin haasteisiin, kuuluvat EU:n muuttaminen nykyaikaiseksi, ilmastoneutraaliksi, resurssitehokkaaksi ja kilpailukykyiseksi taloudeksi (Euroopan vihreän kehityksen ohjelma); muuttoliike, digitaalisen muutoksen hyödyntäminen investoimalla liiketoimintaan, tutkimukseen ja innovointiin; EU:n sekä naapurimaiden ja kumppanien välisten suhteiden vahvistaminen; sekä perusoikeuksien ja oikeusvaltion ylläpitäminen kaikkialla maailmassa. Nämä painopisteet määrittelevät suunnan myös EU:n ja Jordanian yhteistyölle.

7. EU ja Jordania hyödyntävät kumppanuuttaan. EU tunnustaa poliittisen järjestelmän nykyaikaistamista käsittelevän kuninkaallisen komitean suositusten, maan kehittämisstrategian "Jordan 2025 – National Vision and Strategy" ja vuosia 2021–2024 koskevan hallitusohjelman (Government Indicative Executive Programme, GIEP) mukaisten Jordanian poliittisten ja taloudellisten uudistusohjelmien merkityksen ja on valmis tukemaan niiden toteuttamista.

⁵ EUCO 9/19, 20.6.2019.

8. Euroopan unionin isännöimässä **Syyrian ja sen lähialueiden tulevaisuutta käsitelleessä kuudennessa Brysselin konferenssissa** 10. toukokuuta 2022 EU antoi jälleen kerran kansainvälisen yhteisön puolesta tunnustusta Jordanian kansan ja viranomaisten poikkeukselliselle avokätisyydelle näiden tarjotessa suojapaikan syyrialaisille pakolaisille. EU toteaa jälleen, että kansainvälisen oikeuden ja YK:n vaatimusten mukaiset edellytykset pakolaisten turvalliseen, arvokkaalle ja vapaaehtoiselle paluulle eivät ole täyttyneet. EU aikoo edelleen tukea Jordaniaa sen kokonaisvaltaisessa lähestymistavassa pakolaiskriisiin, ottaen huomioon muuttoliike- ja turvapaikkasopimuksesta laaditun Euroopan komission tiedonannon⁶ ulkoista ulottuvuutta koskevan osion, ja pyrkimyksissä maksimoida muun muassa tässä ja aikaisemmissa konferensseissa annettujen tärkeimpien keskinäisten sitoumusten vaikutukset. EU aikoo edelleen auttaa Jordaniaa antamaan tukea pakolaisille, jotka hakevat suojelua ja apua Jordaniasta, ja haavoittuvassa asemassa oleville vastaanottajayhteisöille ja vahvistamaan samalla Jordanian häiriönsietokykyä ja sosiaalista yhteenkuuluvuutta, mukaan lukien jatkuva sitoutuminen covid-19-pandemian vaikutusten lieventämiseen. EU ja Jordania jatkavat työtä, jolla on tarkoitus löytää pysyviä ratkaisuja pakolaisia ja vastaanottajayhteisöjä koskevaan kysymykseen, esimerkiksi tukemalla edelleen osallistavien kansallisten lähestymistapojen soveltamista päätöksentekoon ja ohjelmasuunnitteluun, kun kyse on työmahdollisuuksista, sosiaalipalveluista, koulutuksesta, toimeentulosta ja omavaraisuudesta. Yhteinen näkemyksemme on, että näin voimme käsitellä asiaa kestävämmiin ja osallistavasti sekä lisätä talouden ja yhteiskunnan häiriönsietokykyä.

9. Vuonna 2021 pidetyssä Brysselin viidennessä konferenssissa kansainvälinen yhteisö sitoutui 5,3 miljardin euron rahoitukseen vuodesta 2021 alkaen. Tuosta määrästä EU ilmoitti rahoittavansa 3,7 miljardia euroa, joista 1,12 miljardia euroa saadaan Euroopan komissiolta ja 2,6 miljardia euroa EU:n jäsenvaltioilta. EU on kokonaisuudessaan edelleen suurin lahjoittaja, sillä se on vuonna 2011 alkaneen kriisin alusta lähtien mobilisoinut yhdessä 24,9 miljardia euroa humanitaariseen apuun, vakauttamiseen ja selviytymiskyvyn parantamiseen kriisin vaikutuksiin vastaamiseksi. Syyrian kriisin puhjettua EU on myöntänyt Jordanialle lähes 3,5 miljardia euroa. Tästä määrästä noin 1,2 miljardia euroa on myönnetty Syyrian kriisin vuoksi muun muassa humanitaarisena apuna ja haavoittuvassa asemassa olevien vastaanottavien yhteisöjen selviytymiskyvyn ja Syyriasta tulevien pakolaisten tukemiseksi erityisesti Syyrian kriisin johdosta perustetun EU:n alueellisen erityisrahaston kautta ja noin 1,3 miljardia euroa kahdenvälisenä apuna.

10. EU on edelleen täysin sitoutunut tukemaan poliittisesti ja taloudellisesti **YK:n palestiinalaispakolaisten avustusjärjestöä (UNRWA)**, joka on avainasemassa vastattaessa palestiinalaispakolaisten inhimillisen kehityksen ja suojelun tarpeisiin. Tältä osin EU ja UNRWA allekirjoittivat yhteisen julistuksen 17. marraskuuta 2021⁷. EU arvostaa suuresti Jordanian toimia siinä, kuinka se edistää kestävästä tukea UNRWAlle ja vastaanottaa palestiinalaispakolaisia ja että se tarjoaa UNRWAlle päätoimipaikan. Lisäksi EU toteaa, että palestiinalaispakolaisten ja itse UNRWAn tilanne on edelleen vaikea. EU tunnustaa Jordanian ratkaisevan tärkeän panoksen turvallisuuden, vakauden ja kehityksen ylläpitämisessä alueella ja arvostaa sitä suuresti. Siitä ovat osoituksena maan perinteinen sitoutuminen Lähi-idän rauhanprosessiin ja sen ponnistelut Syyrian, Irakin ja Libanonin kriiseistä johtuvien humanitaaristen seurausten lieventämiseksi.

⁶ COM (2020) 609 final, 23.9.2020

⁷ EU:n ja YK:n palestiinalaispakolaisten avustusjärjestön (UNRWA) yhteinen julistus EU:n tuesta UNRWAlle (2021–2024)

11. EU on tyytyväinen Jordanian covid-19-kriisin johdosta toteuttamiin vastatoimiin, myös Jordanian vastaanottamien pakolaisten keskuudessa. EU on tukenut kestäväen kehityksen tavoitteita edistävää kansallista **covid-19-valmius- ja reagointisuunnitelmaa** Jordaniassa tukemalla laadukkaiden, tasapuolisten kohtuuhintaisten terveydenhuoltopalvelujen tarjoamista syyrialaisille pakolaisille ja haavoittuvassa asemassa oleville jordanialaisille sekä auttamalla terveysministeriötä selviämään pandemiasta. EU avusti terveysministeriötä perusrokotteiden hankinnassa 20 prosentille Jordaniassa vuonna 2021 asuneesta väestöstä. EU antoi tukea 438 000 covid-19-rokoteannoksen hankintaan Covax-rokoteyhteistyömekanismin kautta EU:n Syyria-erityisrahaston rahoituksella. Jordania oli näin yksi maailman ensimmäisiä maita, jotka aloittivat covid-19 -rokotukset pakolaisille. **Auttaessaan Jordaniaa vastaamaan pandemian vaikutuksiin** EU myönsi 418 miljoonaa euroa hätätilanteeseen vastaamiseksi, terveydenhuoltojärjestelmän vahvistamiseksi ja sosioekonomisiin vaikutuksiin vastaamiseksi. EU kannustaa Jordaniaa yhdistämään talouden aloille asetettujen covid-19-rajoitusten lieventämiseen puolustusmääräysten pikaisen poistamisen.

12. **Venäjän Ukraina kohdistaman sotilaallisen hyökkäyksen** osalta⁸ EU tuomitsi ehdottoman jyrkästi tämän ilman edeltävää provokaatiota toteutetun ja perusteettoman hyökkäyksen, joka rikkoo räikeästi kansainvälistä oikeutta ja YK:n peruskirjan periaatteita sekä heikentää turvallisuutta ja vakautta Euroopassa ja koko maailmassa. EU vaatii, että Venäjä lopettaa välittömästi sotilaalliset toimensa, vetää ehdoitta pois kaikki joukot ja kaiken sotilaskaluston koko Ukrainan alueelta ja kunnioittaa täysimääräisesti Ukrainan alueellista koskemattomuutta, suvereniteettia ja itsenäisyyttä sen kansainvälisesti tunnustettujen rajojen puitteissa. EU pahoittelee Venäjän hyökkäyksen aiheuttamia traagisia ihmishenkien menetyksiä ja inhimillistä kärsimystä. Venäjän sotilaallinen hyökkäys Ukraina on pakottanut miljoonia ihmisiä pakenemaan kodeistaan.

12 a. Tätä taustaa vasten EU panee tyytyväisenä merkille Jordanian tuen Yhdistyneiden kansakuntien yleiskokouksen 2. maaliskuuta 2022⁹ ja 24. maaliskuuta 2022¹⁰ antamille päätöslauselmille, joissa Venäjää vaaditaan lopettamaan viipymättä sotilaallinen hyökkäyksensä Ukraina ja kehoitetaan varmistamaan siviilien suojelu ja humanitaarisen avun pääsy Ukraina. EU luottaa siihen, että Jordania antaa monenvälisillä foorumeilla jatkossakin tukensa tämän suhteen ja kannustaa Jordaniaa tuomitsemaan Venäjän hyökkäyksen Ukraina.

13. EU on huolissaan Venäjän valtion rahoittamasta disinformaatiosta ja massiivisesta tiedon manipuloinnista, jota se käyttää oikeuttaakseen ja tukeakseen Ukraina kohdistuvaa sotilaallista hyökkäystään sekä horjuttaakseen EU:n kantaa tähän kysymykseen ja jota se kohdistaa EU:n ja sen naapurimaiden yhteiskuntiin vääristellen ja manipuloiden tosiasioita vakavalla tavalla. On erittäin huolestuttavaa, että arabiankielisissä tiedotusvälineissä ja sosiaalisissa verkoissa levitetään laajasti Kremlä myötäileviä perättömiä väitteitä koko MENA-alueella, myös Jordaniassa. EU on valmis jakamaan Jordanian ja kaikkien kumppaniensa kanssa käytäntöjään ja kokemuksiaan Kremlä myötäilevän disinformaation torjumisessa.

⁸ EUCO 18/22, 24.2.2022 ja EUCO 1/22, 25.3.2022.

⁹ Yleiskokouksen päätöslauselma GA/12407, 2.3.2022.

¹⁰ Yleiskokouksen päätöslauselma GA/12411, 24.3.2022.

Alueellista vakautta ja turvallisuutta, terrorismin torjunta mukaan luettuna, koskevan yhteistyön vahvistaminen

14. EU toistaa arvostavansa Jordanian aktiivista diplomaattista roolia ja myös sen rakentavaa ja tosiasiallista osallistumista **Yhdistyneiden kansakuntien** puitteissa yleisen hyvän, monenvälisyyden ja sääntöihin perustuvan järjestyksen puolesta. EU ja Jordania ovat vakaita kumppaneita ulko- ja turvallisuuspolitiikassa ja pyrkivät vahvistamaan yhteistyötään alueellisen vakauden ja turvallisuuden alalla, terrorismin torjunta mukaan luettuna.

15. EU on tyytyväinen rakentavaan rooliin, joka Jordanialla on ollut vuodesta 2012 alkaen sen toimiessa toisena puheenjohtajana Välimeren unionissa. EU ja Jordania jatkavat rakentavaa yhteistyötä Välimeren unionin yhteispuheenjohtajina edistääkseen vahvaa kumppanuutta Välimeren alueella. Välimeren unionin avulla on lisätty omavastuullisuutta ja kehitetty merkityksellisiä ratkaisuja yhteisiin haasteisiin vastaamiseksi ja yhteisten mahdollisuuksien luomiseksi sellaisilla tärkeillä aloilla kuin ympäristö ja vesihuolto, ihmisarvoisten työpaikkojen luominen, nuorten osallistaminen ja naisten voimaannuttaminen.

16. EU tunnustaa **Jordanian strategisen roolin alueen vakauden kannalta** ja jatkaa aktiivista koordinointiaan maan kanssa oikeudenmukaisen ja kattavan ratkaisun löytämiseksi Israelin ja Palestiinan väliseen konfliktiin sellaisen kahden valtion ratkaisun pohjalta, joka lopettaa miehityksen ja johon kuuluvat Israelin valtio ja itsenäinen, demokraattinen, yhtenäinen, suvereeni ja elinkelpoinen Palestiinan valtio, jotka elävät rauhassa ja turvallisissa oloissa rinnakkain toistensa tunnustamina Jerusalemin ollessa molempien valtioiden pääkaupunkina. EU ja sen jäsenvaltiot kunnioittavat edelleen Jerusalemia koskevaa kansainvälistä konsensusta, joka on kirjattu YK:n turvallisuusneuvoston asiaa koskeviin päätöslauselmiin, kuten sen päätöslauselmaan 478, kunnes Jerusalemin lopullisesta asemasta on päätetty. EU muistuttaa pyhien paikkojen erityisestä merkityksestä ja kehottaa vakavasti säilyttämään vuonna 1967 vahvistetun Temppelevuorta koskevan status quo -tilanteen aiempien yhteisymmärrysten mukaisesti ja ottaen huomioon Jordanian erityinen rooli, joka tunnustetaan myös Jordanian ja Israelin välisessä vuoden 1994 rauhansopimuksessa.

16 a. EU suhtautuu myönteisesti kolmenväliseen yhteistyöhön Jordanian, Egyptin ja Irakin kesken sekä sen alueelliselle vakaudelle antamaan panokseen.

17. EU vahvistaa jälleen ehdottoman tarpeen löytää **Syyrian kriisiin** toteuttamiskelpoinen, uskottava ja osallistava poliittinen ratkaisu, jossa otetaan huomioon Geneven julkilausuma ja YK:n turvallisuusneuvoston päätöslauselman 2254 kaikki näkökohdat, ja jatkaa yhteistyötä Jordanian kanssa sen panemiseksi täytäntöön. EU:n ulkoasiainneuvosto toisti 24. tammikuuta 2022, että normalisointi, pakotteiden poistaminen tai jälleenrakentaminen ei ole mahdollista ennen kuin Syyrian hallinto osallistuu konfliktin poliittiseen ratkaisemiseen. EU kehottaa edelleen kunnioittamaan turvavyöhykkeitä koskevaa luoteisalueen sopimusta, Syyrian eteläosan vakautta, joka on Jordanian kannalta keskeistä, siviilien suojelua ja humanitaarisen avun esteetöntä, turvallista ja kestävää perillepääsyä. EU vetoaa myös Syyrian koillisosan vakauttamisen puolesta ja muistuttaa olevansa täysin sitoutunut torjumaan Da'eshin uuden nousun Da'eshin vastaisen maailmanlaajuisen liittoutuman toiminnan avulla. Väkivallan vähentäminen auttaa tukemaan YK:n tuella Genevessä toteutettavaa poliittista prosessia kestävän ratkaisun löytämiseksi konfliktiin. EU tunnustaa Jordanian turvallisuushuolet, jotka liittyvät erityisesti huumeiden salakuljetukseen. Samalla EU tukee edelleen YK:n erityislähettilään Geir Pedersenin toimia, myös hänen ehdottamaansa vaiheittaisen lähestymistavan politiikkaa.

17 a. EU tunnustaa syyrialaisien pakolaisten oikeuden palata koteihinsa turvallisesti, vapaaehtoisesti ja arvokkaasti sitten, kun YK:n pakolaisasiain päävaltuutetun (UNHCR) vahvistamat edellytykset paluulle ovat täyttyneet, ja edistää edelleen alueella tehtävää yhteistyötä kaikkien syyrialaisien eduksi. EU toteaa, että kansainvälisen humanitaarisen oikeuden jatkuvien rikkomisten ja muiden ihmisoikeusloukkausten vuoksi tällaiset kansainvälisen oikeuden mukaiset edellytykset pakolaisten paluulle eivät ole toistaiseksi täyttyneet. EU toteaa, että Jordanialla on muiden maiden rinnalla ollut ratkaiseva rooli konfliktia paenneiden syyrialaisien pakolaisten vastaanottamisessa, ja kiittää Jordanian hallitusta ja kansaa, jotka ovat vastaanottaneet syyrialaisia niin monen vuoden ajan. EU kannustaa Jordaniaa jatkossakin vastaanottamaan syyrialaisia pakolaisia osallistavalla tavalla.

18. EU toteaa, että Jordania on edelleen alttiina **terrorismin** ja väkivaltaisten ääriliikkeiden aiheuttamille uhkille. EU on tyytyväinen Jordanian monitahoiseen lähestymistapaan, johon kuuluu osallistuminen Da'eshin vastaiseen maailmanlaajuisen liittoutumaan. Vaikka Da'esh on menettänyt alueellisen ulottuvuutensa, se toimii edelleen kapinallisliikkeenä Irakissa ja Syyriassa ja sitä lähellä olevien ryhmien kautta muissa osissa maailmaa, kuten Afrikassa ja Aasiassa. Lisäksi EU arvostaa Jordanian roolia väkivaltaisten ääriliikkeiden ehkäisemisen edistämässä Yhdistyneiden kansakuntien puitteissa. EU kiittää Jordaniaa ja erityisesti kuningas Abdullah II:ta Akaban prosessista ja hänen sitoutumisestaan Christchurch Call to Action -tavoitteisiin. EU toistaa kantansa siitä, että kaikki terrorisminvastaiset toimenpiteet on toteutettava kunnioittaen täysin kansainvälistä oikeutta, etenkin kansainvälistä ihmisoikeuslainsäädäntöä, humanitaarista oikeutta ja kansainvälistä pakolaisoikeutta¹¹.

¹¹ Neuvoston päätelmät terrorismin ja väkivaltaisten ääriliikkeiden ehkäisemiseen ja torjuntaan liittyvästä EU:n ulkoisesta toiminnasta, asiak. 8868/20, 15.6.2020.

19. EU ja Jordania jatkavat yhteistyötä **väkivaltaisten ääriliikkeiden ehkäisemiseksi ja torjumiseksi** erityisesti nuorten ja lasten keskuudessa. EU kannustaa Jordaniaa puuttumaan jatkuvasti radikalisoitumisen taustatekijöihin koko yhteiskuntaa koskevan toimintamallin avulla. EU kehottaa Jordaniaa vahvistamaan sääntely- ja institutionaalista kehystään rahanpesun ja terrorismin rahoituksen ehkäisemiseksi ja torjumiseksi, jotta se voisi korjata ripeästi rahanpesunvastaisen toimintaryhmän (FATF) lokakuussa 2021 havaitsemat puutteet ja noudattaa rahanpesun ja terrorismin rahoituksen torjuntaa koskevia kansainvälisiä vaatimuksia. EU avustaa Jordaniaa jatkossakin tältä osin ja antaa teknistä apua ja asiantuntemusta rahanpesun ja terrorismin rahoituksen vastaisen maailmanlaajuisen välineen kautta, jotta Jordania voitaisiin poistaa pikaisesti FATF:n harmaalta listalta. EU kannustaa Jordanian viranomaisia käymään Europolin kanssa neuvotteluja työjärjestelystä, jolla helpotetaan rakenteellista yhteistyötä, sekä aloittamaan Euroopan komission kanssa neuvottelut kansainvälisestä sopimuksesta, jonka ansiosta Europol ja Jordania voivat vaihtaa henkilötietoja.

20. EU on sitoutunut lisäämään tukeaan Jordanielle kaikissa **yhdennettyyn rajaturvallisuuteen** liittyvissä kysymyksissä tavoitteenaan muun muassa Jordanian ulkorajojen vakauttaminen ja huumekauppaan liittyvän alueellisen uhkan torjuminen kansainvälisen ihmisoikeuslainsäädännön, humanitaarisen oikeuden ja kansainvälisen pakolaisoikeuden mukaisesti. EU ja Jordania jatkavat yhteistyötään ilmailun turvaamisen alalla.

Kestävän taloudellisen vakauden, vihreän, digitaalisen, osallistavan ja tietoon perustuvan kasvun, koulutuksen laadun sekä säällisten työpaikkojen luomisen edistäminen

21. **Covid-19-pandemia** on lisännyt terveys-, koulutus- ja talousaloihin kohdistuvia paineita. EU jatkaa yhteistyötä Jordanian kanssa maan kriisin jälkeisissä elpymistoimissa korostaen vihreää ja digitaalista muutosta, häiriönsietokyvyn lisäämistä sekä vaurauden ja ihmisarvoisten työmahdollisuuksien luomista osallistavalla tavalla. Euroopan komissio hyväksyi 16. helmikuuta 2022 täytäntöönpanopäätöksen, jossa tunnustetaan Jordanian rokotustodistukset EU:n todistuksia vastaaviksi ja liitetään maa EU:n digitaalisen koronatodistuksen järjestelmään.

22. EU kannustaa Jordaniaa panemaan talous- ja hallintouudistukset tehokkaasti täytäntöön ja toistaa tukevansa tätä tavoitetta. Se toistaa myös olevansa halukas tekemään tiivistä yhteistyötä eurooppalaisten avunantajien ja kansainvälisten rahoituslaitosten kanssa kollektiivisen tuen koordinoimiseksi ja yhdenmukaistamiseksi edelleen, jotta Jordaniaa voidaan auttaa edistymään uudistusprioriteeteissaan oikea-aikaisesti ja konkreettisesti. Tätä varten olisi myös hyödynnettävä täysimääräisesti EU:n naapuruuskumppaneilleen tarjoamien erilaisten taloudellisen avun mahdollisuuksien eri muotoja.

23. EU kannustaa Jordaniaa toteuttamaan rakenneuudistuksia ministeriöiden välistä koordinoitua tehostamalla ja EU:n jatkuvan tuen avulla. Uudistuksissa keskityttäisiin julkisten palvelujen tarjonnan ja resurssien hallinnan parantamiseen, vastuuvollisuuteen ja avoimuuteen sekä liiketoiminta- ja investointiympäristön parantamiseen ja työpaikkojen luomiseen erityisesti nuorille ja naisille, myös tietoon perustuvilla aloilla. Sosiaaliturva sekä kunnolliset työolot ja palkka ovat keskeisiä tekijöitä toimeentulon turvaamisessa sekä yksityisen sektorin ja investointien edistämässä. Tämä olisi otettava huomioon työlainsäädännön tulevissa muutoksissa.

24. EU kiittää ja tukee aloitteita, joilla lisätään **naisten osallistumista** julkiseen elämään, myös taloudessa ja poliittisella areenalla niin paikallisella kuin kansallisellakin tasolla, ja myös lisätään naisten osuutta työvoimasta ja päätöksentekijöistä, ottaen huomioon yhteisen tiedonannon sukupuolten tasa-arvoa ja naisten vaikutusvallan lisäämistä ulkoisessa toiminnassa koskevasta EU:n toimintasuunnitelmasta 2021–2025¹². Tämä on tärkeä askel sukupuolten tasa-arvon edistämässä, ja se todennäköisesti lisää taloudellista toimeliaisuutta ja edistää Jordanian talouskasvua. EU panee merkille kansalaisjärjestöjen ja aktivistien työn erityisen merkityksen naisten oikeuksien tukemisessa ja sukupuolten tasa-arvon edistämässä. EU on tyytyväinen Jordanian naisia koskevaan kansalliseen strategiaan 2020–2025 ja vuoden 2022 perustuslakimuutoksiin ja kannustaa Jordaniaa edistämään edelleen naisten yhtäläisiä oikeuksia, taloudellista osallistumista ja sosiaalista voimaannuttamista. EU kannustaa ja on valmis tukemaan Jordaniaa sen pyrkimyksissä edistää sukupuolten tasa-arvoa muun muassa kehittämällä lainsäädäntökehystä, panemalla täytäntöön kansallista lainsäädäntöä käytännössä sekä toteuttamalla työmarkkinauudistuksia, joilla poistetaan naisten ja nuorten työllisyyden esteitä.

25. Sen jälkeen kun Jordanian kanssa toteutettiin onnistuneesti kaksi **makrotaloudellisen rahoitusavun** ohjelmaa, jotka olivat arvoiltaan 180 miljoonaa euroa ja 200 miljoonaa euroa ja jotka maksettiin kokonaisuudessaan vuosina 2015 ja 2019, EU myönsi Jordanielle 700 miljoonaa euroa makrotaloudellista rahoitusapua vuonna 2020. Tähän määrään sisältyy koronaviruspandemian vuoksi myönnetty 200 miljoonan euron lisämäärä jo sovitun 500 miljoonan euron arvoisen kolmannen makrotaloudellisen rahoitusapuohjelman lisäksi osana EU:n Jordanielle myöntämää lisätukea. Ensimmäinen 250 miljoonan euron erä maksettiin marraskuussa 2020 ja toinen heinäkuussa 2021. Kolmas, 200 miljoonan euron erä on käytettävissä huhtikuuhun 2023 saakka. Makrotaloudellisen rahoitusavun ehtona on joukko rakenneuudistuksia julkisen varainhoidon, yleishyödyllisten palvelujen, sosiaali- ja työmarkkinapolitiikan sekä hallinnon aloilla, joista sovittiin Jordanian viranomaisten kanssa yhteisymmärryspöytäkirjassa. Tämä on tärkeää, jotta kannustetaan uudistuksia, joilla parannetaan maan talouden häiriönsietokykyä ja kykyä vastata sen kohtaamiin haasteisiin.

¹² Yhteinen tiedonanto JOIN(2020) 17 final, 25.11.2020.

26. EU aikoo jatkossakin edistää **kahdenvälisen kauppaa- ja investointisuhteiden lujittamista** Jordanian kanssa. Ne ovat tärkeä väline investointien, kasvun ja työpaikkojen aikaansaamiseksi. EU tukee edelleen Jordaniaa sen pyrkimyksissä parantaa vientitulostaan vahvistamalla yleistä vientikapasiteettiaan ja kilpailukykyään ja integroitumalla tiiviimmin globaaleihin arvoketjuihin. Tätä varten EU tukee Jordanian pyrkimyksiä auttaa jordanalaisia tuottajia täyttämään erityiset tekniset, terveydensuojelua ja kasvinterveyden suojelua koskevat vaatimukset, niin että talouden toimijat voivat hyödyntää paremmin etuuskohteluun perustuvaa EU:n markkinoille pääsyä, joka Jordaniassa on. EU muistuttaa, että assosiaatiosopimuksella perustettu vapaakauppa-alue on tärkeää panna asianmukaisesti täytäntöön muun muassa varmistamalla talouden toimijoille avoin ja ennakoitavissa oleva sääntely-ympäristö, ja on valmis tutkimaan ideoita lisätoimiksi kahdenvälisen kaupan ja investointien helpottamiseksi vastavuoroisesti, mukaan lukien nykyisen vapaakauppa-alueen syventäminen.

27. EU antaa Jordanialle tunnustusta sen ponnisteluista pakolaisten pääsyn ja osallistumisen helpottamiseksi virallisille työmarkkinoille osallistavalla tavalla ja kannustaa sitä jatkamaan näitä ponnistelujaan. EU on tyytyväinen merkittävään edistymiseen syyrialaispakolaisten ennätyksellisen 62 000 työluvan rekisteröinnissä vuonna 2021 ja kehottaa Jordaniaa tarkastelemaan mahdollisuutta avata uusia aloja, joilla työmarkkinoille voisi osallistua. Tämä hyödyttäisi molempia osapuolia. EU kannustaa Jordaniaa myös jatkamaan toimia paperittomien pakolaisten määrän vähentämiseksi. EU kannustaa Jordaniaa tehostamaan toimia jatkaakseen lievennetyn alkuperäsääntöjä koskevan järjestelmän täytäntöönpanoa, tiedottamaan sen hyödyistä mahdollisille yksityisen sektorin investoijille ja edistämään yleisempiä aloitteita investointi-ilmapiirin parantamiseksi. Tällä olisi todennäköisesti myös laajempia heijastusvaikutuksia talouteen muutenkin kuin alkuperäsääntöjä koskevan aloitteen puitteissa. EU on valmis tarkastelemaan tiiviissä yhteistyössä Jordanian viranomaisten kanssa muita järjestelmän mukaisia, mitattavissa olevia keinoja, jotka vastaisivat työllistämistä, oikeudenmukaiset työolot huomioon ottaen.

28. EU tukee edelleen **työmarkkinoihin reagoivan koulutuksen ja ammatillisen koulutuksen** laadun parantamiseksi ja siihen pääsyn edistämiseksi suunniteltuja politiikkoja ja ohjelmia, joiden tarkoituksena on painottaa erityisesti analyyttistä ajattelua, yrittäjyyttä, yksityisen sektorin kehittämistä ja uusia teknologioita, tavoitteena erityisesti nuorten työllistymismahdollisuuksien parantaminen.

29. Samassa hengessä jatketaan **opiskelijoiden ja henkilöstön liikkuvuuden** lisäämistä sekä valmiuksien kehittämishankkeita Erasmus+ -ohjelman ja muiden ohjelmien kautta. EU on erityisen tyytyväinen Jordanian yliopistojen menestykseen Erasmus+ -ohjelman valmiuksien kehittämistä koskevassa osiossa vuoteen 2020 saakka ja odottaa aktiivista osallistumista uuteen, vuonna 2021 alkaneeseen ohjelmaan, joka tarjoaa myös mahdollisuuksia Jordanian ja Euroopan ammatillisen koulutuksen järjestöjen sekä nuorisojärjestöjen väliseen yhteistyöhön.

30. EU tekee tiivistä yhteistyötä Jordanian kanssa auttaakseen sen varmistamisessa, että kaikilla maassa asuvilla lapsilla, niin tytöillä kuin pojilla, on poikkeuksetta yhtäläiset mahdollisuudet käydä koulua ja saada **laadukasta peruskoulutusta**. EU on antanut merkittävää tukea koulujen rakentamiseen ja mahdollistanut syyrialaisien opiskelijoiden kirjautumisen viralliseen koulutusjärjestelmään. Lisäksi se on antanut tukea opettajien palkkaamiseen ja kouluttamiseen. EU on valmis tukemaan pyrkimyksiä kehittää ja nykyaikaistaa opetussuunnitelmaa, myös perustuslakiin tehtyjen muutosten valossa, ja erityisesti edistää lasten kansalaiskasvatusta, valmistaa heitä toimimaan aktiivisina ja vastuullisina kansalaisina ja siten tukea pyrkimyksiä nykyaikaistaa Jordanian poliittista järjestelmää.

31. EU on edelleen sitoutunut vahvistamaan **tutkimuksen ja innovoinnin** sisällyttämistä yleissivistävään koulutukseen sekä teknisen ja ammatillisen koulutuksen ohjelmiin sekä julkisen ja yksityisen sektorin investointeihin. Yhteistyön lisäämisellä tutkimus- ja innovointikeskusten sekä pk-yritysten välillä on myönteinen vaikutus Jordanian kilpailukykyyn. EU kannustaa Jordaniaa hyödyntämään täysimääräisesti Horisontti Eurooppa -puiteohjelmaa ja tutkimusalan liikkuvuus- ja kumppanuusaloitteita sekä liittymään EU:n Luova Eurooppa -ohjelmaan.

32. Euroopan unioni panee tyytyväisenä merkille, että 11. joulukuuta 2018 allekirjoitettiin täytäntöönpanojärjestely, joka koskee Jordanian osallistumista **Välimeren alueen tutkimus- ja innovointikumppanuuteen (PRIMA)**. Tämän ansiosta Jordania voi ottaa käyttöön kunnianhimoisen ohjelman yhteisesti rahoitettua tutkimusta varten vesihuollon keskeisillä aloilla sekä sen ja maatalous- ja elintarviketuotannon välillä.

33. EU suhtautuu myönteisesti Jordanian kiinnostukseen avaruusalan yhteistyöhön, mukaan luettuna Euroopan geostationaarinen navigointilisäjärjestelmä (EGNOS)/Galileo, ja odottaa, että neuvottelut EGNOS-järjestelmän kattavuuden laajentamisesta Jordaniaan ja sen lähialueelle saadaan aloitettua.

34. EU on tyytyväinen Jordanian merkittävään edistymiseen kansallisesti määritellyn panoksensa täytäntöönpanossa. Ilmastonmuutoksen torjunta on edelleen yksi EU:n ensisijaisista tavoitteista. Tähän mennessä hyväksytyt toimenpiteet, muun muassa vihreän kasvun suunnitelma, ovat tärkeitä edistysaskeleita siirtymisessä kohti kestäväää ja ilmastoneutraalia taloutta. EU pyrkii tiivistämään yhteistyötään Jordanian kanssa nopeuttaakseen siirtymistä puhtaaseen energiaan ja vauhdittaakseen vihreää elpymistä koskevia politiikkoja. Jordaniassa toteutettavien yhteisten toimien painopisteitä ovat ilmastonmuutokseen sopeutumista koskevien valmiuksien lisääminen ja katastrofiriskin vähentäminen sekä ympäristön pilaantumisen torjuminen. EU haluaa jatkaa aktiivista osallistumista uusiutuvan energian ja energiatehokkuuden (linjassa Jordanian energia-alan strategian 2020–2030 kanssa), sähköverkkojen yhteenliittäntöjen sekä turvalliseen ja kestäväään vähähiiliseen talouteen siirtymisen aloilla. EU tukee resurssitehokasta kasvua, luonnonvarojen kestäväää hoitoa ja **vihreän kasvun** toimintaohjelmaa Jordaniassa. EU vahvistaa strategista yhteistyötä kansainvälisten rahoituslaitosten ja yksityisen sektorin kanssa tukeakseen kestävien investointimahdollisuuksien kehittämistä kansallisten painopisteiden mukaisesti. EU tekee yhteistyötä Jordanian kanssa innovatiivisen tutkimuksen ja tietoon perustuvien ratkaisujen tukemisessa ilmastonmuutoksen torjumiseksi ja puhtaaseen, turvalliseen ja kestäväään energiaan siirtymisen edistämiseksi.

35. EU tukee **ympäristöasioiden valtavirtaistamista** kehityssektoreihin, joita ovat erityisesti vesihuolto, mukaan lukien jäteveden käsittely ja jätevesiverkot, kiinteiden jätteiden käsittely ja vihreän energian sovellukset. EU tunnustaa Jordanian vesiturvallisuuden merkityksen ja toistaa olevansa valmis tekemään yhteistyötä Jordanian kanssa vesivarojen hoidon tehokkuuden ja kestävyuden parantamiseksi ja siten tukevansa kestävästä vesihuollosta koskevaa Team Europe -aloitetta ja sen puitteissa **Akaban ja Ammanin välisen vesivarojen suolanpoistoa ja siirtämistä** koskevan hankkeen (AAWDC) täytäntöönpanoa. EU on tyytyväinen 31. maaliskuuta 2022 pidetyn kyseistä hanketta koskevan avunantajien konferenssin myönteisiin tuloksiin, ja tässä yhteydessä ilmoittamansa tuen lisäksi se on edelleen sitoutunut antamaan lisää tukea hankkeelle. Tässä erityisessä yhteydessä EU kannustaa kestävästä vesihuoltoon useilla aiemmilla tai samanaikaisilla alakohtaisilla uudistuksilla, joilla varmistetaan hankkeen tehokkuus ja elinkelpoisuus, kuten kansallisen vesiverkon kunnostaminen, hinnoittelun uudistus ja maatalousuudistus vesijätteen vähentämiseksi. EU on valmis tukemaan uudistuksia. EU toistaa myös tukevansa alueellisia hankkeita, jotka voivat hyödyttää myös Palestiinaa alueellisen yhteistyön edistämisen hengessä (esim. kuningas Husseinin sillan kunnostaminen). EU on tyytyväinen myös Jordanian myöntymykseen perustaa EU:n ja Jordanian välinen investointijärjestely, joka on foorumi tulevien investointihankkeiden määrittämistä ja valmistelua varten Jordanian kansallisten painopisteiden mukaisesti ja koordinoitusti kahden- ja monenvälisen avunantajien kanssa ja joka antaisi Jordanelle myös mahdollisuuden hyödyntää täysimääräisesti naapurisuuspolitiikan investointijärjestelyn ja Euroopan kestävästä kehityksestä rahasto plus -in (EKKR+) uuden takausjärjestelmän tarjoamia mahdollisuuksia.

Hyvän hallintotavan, oikeusvaltioperiaatteen, demokraattisten uudistusten ja ihmisoikeuksien kunnioittamisen vahvistaminen

36. **Demokratian periaatteiden sekä perusvapauksien ja ihmisoikeuksien** kunnioittaminen on yksi EU:n ja Jordanian assosiaatiosopimuksen pääpilareista. EU arvostaa edelleen voimakkaasti jatkuvaa vuoropuhelua poliittisella ja korkeiden virkamiesten tasolla ja aikoo edelleen kannustaa ja tukea pyrkimyksiä edistää oikeusvaltiota, lisätä avoimuutta ja perustaa tehokkaita ja vastuullisia instituutioita samalla kun suojellaan ja edistetään kaikkien ihmisoikeuksia. EU toivoo, että yhteistyötä Jordanian kanssa lisättäisiin tältä osin. EU kiittää käynnissä olevia pyrkimyksiä edistää tehokasta, riippumatonta ja hyvin toimivaa oikeusjärjestelmää. Näitä pyrkimyksiä olisi jatkettava samalla kun EU tekee edelleen yhteistyötä Jordanian kanssa edistääkseen oikeusapujärjestelmän laajentamista ja tukeakseen myös kansalaisyhteiskunnan roolia siinä. EU aikoo edelleen tukea Jordania sen oikeuslaitoksen uudistusstrategian täytäntöönpanossa, muun muassa edistämällä oikeusvaltion ja turvallisuuden välistä yhteyttä ja kansainvälistä oikeudellista yhteistyötä. Tässä yhteydessä EU korostaa, että sen lisäksi, että on varmistettava avoimuus ja oikeudelliset takeet rikosoikeudenkäyntien kaikissa vaiheissa, myös valtion turvallisuustuomioistuimissa, on myös otettava käyttöön oikeudelliset takeet silloin, kun sovelletaan hallinnollista säilöönottoa. Samalla EU korostaa tarvetta rajoittaa hallinnollisen säilöönoton käyttöä ja valvoa tällaisten tapausten oikeudellisia näkökohtia.

37. EU panee tyytyväisenä merkille Jordanian johdon esittämät tavoitteet, jotka koskevat **poliittista nykyaikaistamista, parlamentin roolin vahvistamista ja poliittisten puolueiden järjestelmän** edistämistä maassa. Tältä osin EU on tyytyväinen poliittisen järjestelmän nykyaikaistamista käsittelevän kuninkaallisen komitean suosituksiin ja on valmis tukemaan niiden täytäntöönpanoa aina kun se on mahdollista. EU pitää tärkeänä nuorten ja naisten osallistamista ja kannustaa lisätoimiin sen varmistamiseksi, että instituutiot ovat täysin edustavia. EU panee merkille kansalaisvaikuttamisen ja poliittisen osallistumisen merkityksen ja pitää tässä yhteydessä myönteisenä poliittisia puolueita ja vaaleja koskevien lakien hyväksymistä ja odottaa niiden täytäntöönpanoa; EU on valmis tukemaan kansalaiskasvatusohjelmia yhteistyössä opetusministeriön kanssa. EU pitää tärkeinä mielipiteen-, ilmaisun-, yhdistymisvapauden ja rauhanomaisen kokoontumisvapauden turvaamista sekä tiedotusvälineiden, riippumattomien toimittajien ja kansalaisyhteiskunnan ratkaisevaa roolia. EU kannustaa lisäksi tarkistamaan asiaankuuluvaa oikeudellista kehystä, myös tietoverkkorikollisuutta koskevaa lakia ja puolustusmääräyksiä, jotta se olisi kansainvälisten normien mukainen, ja on valmis tukemaan tarkistusta.

EU on tyytyväinen julkisen sektorin nykyaikaistamista käsittelevän komitean perustamiseen ja kunnianhimoiseen aikatauluun etenemissuunnitelman laatimiseksi kesäkuun 2022 loppuun mennessä. EU kannustaa kehittämään konkreettisia toimia, joilla parannetaan julkisten palvelujen tarjontaa ja tehokkaita ja toimivia julkisia instituutioita sekä lisätään yleisön osallistumista. EU on myös valmis tukemaan tällaisten toimien kehittämistä. EU on lisäksi tyytyväinen Jordanian viranomaisten ja asiaankuuluvien sidosryhmien jatkuvaan vuoropuheluun, jonka aiheena on kasvualojen yksilöiminen useilla tärkeillä talouden aloilla kattavan taloussuunnitelman laatimista varten.

38. EU toistaa, että on tärkeää varmistaa kansalaisyhteiskunnalle, tiedotusvälineille ja toimittajille sekä verkossa että sen ulkopuolella turvallinen ja mahdollistava tila, joka voi edistää maan kehitystä ja nykyaikaistamista, ja kannustaa Jordaniaa hyväksymään tältä osin vakaan oikeudellisen kehyksen. EU panee merkille ilmoitetut kansalaisyhteiskunnan haasteet ja kannustaa ja on edelleen sitoutunut tukemaan kukoistavaa kansalaisyhteiskuntaa välineenä rauhanomaisten, oikeudenmukaisten, osallistavien ja demokraattisten yhteiskuntien rakentamisessa sekä tukemaan palvelujen tarjontaa ja tietoisuuden lisäämistä käynnissä olevista poliittisista nykyaikaistamistoimista. EU ottaa huomioon Jordanian oikeudet turvallisuuteen ja terrorismin torjuntaan liittyvät huolet, mutta katsoo silti edelleen, että paras radikalisoitumisen ja epävakauden vastalääke on avoin, osallistava ja selviytymiskykyinen yhteiskunta, jossa kaikkia ihmisoikeuksia ja perusvapauksia edistetään ja suojellaan.

39. EU kannustaa Jordaniaa lujittamaan entisestään lainsäädäntökehystään, jotta se vastaisi täysin kidutuksen vastaisen Yhdistyneiden kansakuntien yleissopimuksen, jonka osapuoli Jordania on, normeja, muun muassa kriminalisoimalla kaikenlainen kidutus ja huono kohtelu. EU kannustaa Jordaniaa ratifioimaan kidutuksen vastaisen YK:n yleissopimuksen valinnaisen pöytäkirjan, kehottaa Jordaniaa jatkamaan kaikkien väitettyjen kidutustapausten tutkintaa ja asettamaan syylliset syytteeseen. Lisäksi EU kehottaa Jordaniaa panemaan täytäntöön yleistä määräaikaisarviointia (UPR) koskevat suosituksensa.

40. EU kannustaa Jordaniaa edistämään edelleen sukupuolten tasa-arvoa, naisten ja tyttöjen ihmisoikeuksien täysimääräistä toteutumista ja heidän voimaannuttamistaan sekä seksuaalisen ja sukupuoleen perustuvan väkivallan poistamista. Tässä yhteydessä kannustamme kiinnittämään erityistä huomiota lapsi-, varhais- ja pakkoavioliittoihin sekä "huostaanottoon suojelutarkoituksessa", naisten oikeussuojan saatavuuteen ja sellaisen oikeudellisen kehyksen täysimääräiseen täytäntöönpanoon, jolla suojellaan naisten ihmisoikeuksien toteutumista sekä seksuaalisen ja sukupuoleen perustuvan väkivallan uhreja. EU on valmis tukemaan Jordanian kansallista naisia koskevaa strategiaa ja sen kansallista toimintasuunnitelmaa naisia, rauhaa ja turvallisuutta koskevan Yhdistyneiden kansakuntien turvallisuusneuvoston päätöslauselman 1325 täytäntöönpanemiseksi.

41. EU antaa tunnustusta Jordanian pyrkimyksille ylläpitää rauhanomaista uskonnollista rinnakkaiseloja ja on valmis tukemaan niitä. Se suhtautuu myönteisesti aloitteisiin, joilla pyritään edistämään monikulttuurisuutta ja kulttuurista monimuotoisuutta, mikä olisi myös myönteinen esimerkki koko alueelle.

42. Siitä huolimatta, että viimeisin teloitus suoritettiin maaliskuussa 2017, EU pitää valitettavana, että Jordania keskeytti vuonna 2014 **kuolemanrangaistuksen** tosiasiallisen moratorion, ja kehottaa Jordaniaa palauttamaan moratorion tarkoituksena poistaa kuolemanrangaistus lopulta kokonaan.

43. EU odottaa ihmisoikeuksiin kuuluvaa yksityisyyden suojaa ja tietosuojaa koskevan Jordanian oikeudellisen ja institutionaalisen kehyksen uudistusta ja on valmis tukemaan Jordanian toimia tämän saavuttamiseksi.

EU:n ja Jordanian välisen liikkuvuuskumppanuuden täytäntöönpano

44. Muuttoliike ja liikkuvuus ovat monialainen kysymys EU:n ja Jordanian yhteistyössä sekä käsiteltäessä ihmiskauppaa, erityisesti haavoittuvassa asemassa olevien naisten ja alaikäisten kauppaa. EU suhtautuu myönteisesti liikkuvuuskumppanuuden yhteydessä käynnistettyihin aloitteisiin ja kannustaa tutkimaan aktiivisesti uusia yhteistyömahdollisuuksia näissä puitteissa. EU on tyytyväinen siihen, että kahdenväliset neuvottelut **viisumin myöntämisen helpottamisesta** ja luvattomasti maassa oleskelevien henkilöiden **takaisinottamisesta** aloitettiin marraskuussa 2016. Se on valmis etenemään neuvotteluprosessissa, jotta päästäisiin kattavaan sopimukseen.